

## ספרות עברית וכללית

### לעולים חדשים

### הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.  
פרק ראשון: דרמה  
פרק שני: סיפור קצר  
פרק שלישי: רומאן ונובלה  
פרק רביעי: שירה (שירת ימי הביניים, שירת ביאליק, שירת לאה גולדברג)
- הפרק הראשון (דרמה — 32 נקודות) הוא **חובה**.  
משלושת הפרקים: השני, השלישי והרביעי יש לבחור בשני פרקים, ולענות על השאלות לפי ההוראות בכל פרק (לכל פרק — 34 נקודות).
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: (1) מילון לפי בחירת הנבחן  
(2) רשימת יצירות
- ד. הוראות מיוחדות: (1) רשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה שבחרת להשיב עליה.  
(2) אין להדגים באמצעות אותה יצירה בתשובות שונות.  
(3) לנבחנים אינטרניים: חובה לצרף למחברת הבחינה את רשימת היצירות שנלמדו.  
לנבחנים אקסטרניים ונבחני משנה: תימסר רשימת יצירות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).  
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

**ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.**

**בהצלחה!**

## השאלות

### פרק ראשון – דרמה

שים לב: פרק זה הוא חובה.

ענה על אחת מן השאלות 1-4 (32 נקודות).

טרגדיות של סופוקלס: "אנטיגונה", "אדיפוס המלך" וטרגדיות של שקספיר: "המלט", "המלך ליר", "מקבת",

"אותלו", "רומיאו ויוליה"

1. מעשים קיצוניים ולא מקובלים מאפיינים את ההתנהגות של הגיבור הטרגי. כיצד מעשים כאלה באים לידי ביטוי בהתנהגות של הגיבור (או הגיבורה) בטרגדיה הקלסית שלמדת? הסבר את תרומתם לבניית משמעות המחזה.
2. מהו הנושא המרכזי (או הנושאים המרכזיים) בטרגדיה שלמדת? הצג שניים מן האמצעים הדרמטיים (למשל דיאלוגים, מונולוגים, ניגודים, סיבוך והתרה בעלילה) שבאמצעותם הנושא (או הנושאים) המרכזי מעוצב בטרגדיה.

מחזה מודרני (מן המאה ה-19 או מן המאה ה-20)

3. הסבר והדגם מה מאפיין את מערכת היחסים בין בני המשפחה שבמרכז המחזה המודרני שלמדת. בתשובתך כתוב כיצד יחסים אלה משקפים את הערכים של החברה הסובבת את המשפחה.
4. תפאורה, אביזרי במה וחפצים הם אמצעים המסייעים להדגיש את הרעיונות המרכזיים במחזה. בחר בשני אמצעים כאלה, והסבר את תרומתם לבניית המשמעות של המחזה המודרני שלמדת.

## פרק שני – סיפור קצר

אם בחרת בפרק זה, ענה על שתיים מן השאלות 5-8 (לכל שאלה – 17 נקודות).

**שים לב:** אין להדגים באמצעות אותה היצירה בתשובות שונות.

**שים לב:** על שאלות 5-6 אין לענות על פי הסיפור "הַסִּיף" מאת שמואל יוסף עגנון או על פי הסיפור "רעידת אדמה בצ'ילה" מאת היינריך פון קלייסט.

5. לדעתך, האם הסיום של אחד מן הסיפורים הקצרים שלמדת הוא סיום מפתיע או סיום צפוי? הסבר והדגם את דבריך.

6. חוסר תקשורת, חוסר כנות, הסתרה וניצול הם דרכי התנהגות הפוגעות במערכות יחסים. תאר דרך התנהגות כזאת (או דרכי התנהגות כאלה) בסיפור קצר שלמדת, והסבר את השפעתה על מערכת יחסים מרכזית בסיפור.

### הַסִּיף / שמואל יוסף עגנון

7. במהלך הוויכוח בין המספר לַסִּיף, המספר אומר: איש שלום אני. מה הם הקשיים שהַסִּיף גורם למספר, המגדיר את עצמו "איש שלום", וכיצד הוא מתמודד עם קשיים אלה? הסבר והדגם את דבריך.

### רעידת אדמה בצ'ילה / היינריך פון קלייסט

8. בסיפור "רעידת אדמה בצ'ילה" הרוע קיים במשפחה, בחברה ובכנסייה. הסבר והדגם כיצד רוע זה בא לידי ביטוי בעלילת הסיפור.

## פרק שלישי – רומאן ונובלה

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחת מן השאלות 9-11 (34 נקודות).

9. תאר את השאיפות והתקוות של דמות מרכזית ברומאן או בנובלה שלמדת, והסבר אם היא מגשימה אותן.

10. תאר את הרקע החברתי והתרבותי ברומאן או בנובלה שלמדת, והסבר את תרומתו לעיצוב הנושא המרכזי ביצירה.

11. **אל תיגע בזמיר** / נל הרפר לי

ענה על שני הסעיפים א-ב.

סקאוט שואלת את אטיקוס מדוע הוא מגן על טום רובינסון אף על פי שהוא יודע שטום לא ינצח במשפט.

על כך אטיקוס עונה: גם אם לא נצליח לנצח בקרב אפילו בעוד מאה שנה, זאת לא סיבה לא לנסות.

א. הסבר והדגם כיצד תשובתו של אטיקוס משקפת את דמותו, כפי שהיא באה לידי ביטוי ברומאן כולו.

(25 נקודות)

ב. לדעתך, האם דבריו של אטיקוס רלוונטיים למאבקים חברתיים ופוליטיים בימינו? נמק והדגם את דבריך.

(9 נקודות)

## פרק רביעי — שירה

(שירת ימי הביניים, שירת ביאליק, שירת לאה גולדברג)

אם בחרת בפרק זה, ענה על שתיים מן השאלות 12-21 (לכל שאלה — 17 נקודות).

### שירת ימי הביניים

12. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

**לבי במזרח / ר' יהודה הלוי**

- בית 1      לבי במזרח ואנכי בסוף מערב - / איך אטעמה את אשר אכל ואיך יערב?  
 בית 2      איכה אשלים נדרי ואסרי, בעוד / ציון בחבל אדום ואני בכבל ערב?  
 בית 3      יקל בעיני עזב כל טוב ספרד, כמו / יקר בעיני ראות עפרות דביר נחרב!

אילו רגשות של המשורר באים לידי ביטוי באמצעות השאלות בבית הראשון ובבית השני?

הסבר את הקשר בין רגשות אלה ובין דבריו של המשורר בבית האחרון בשיר.

13. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

**יפה נוף / ר' יהודה הלוי**

- בית 1      יפה נוף, מושׁ תבל, קריה למלך רב, / לך נכספה נפשי מפאתי מערב!  
 בית 2      המון רחמי נכמר כי אזכרה קדם, / כבודך אשר גלה ונוף אשר חרב.  
 בית 3      ומי יתנני על פנפי נשרים, עד / ארוה בדמעותי עפרך ויתערב!  
 בית 4      דרשתיה, ואם מלכך אין בך ואם במקום / צרי גלעדך - נחש שרף וגם עקרב.  
 בית 5      הלא את אבניך אחוגן ואשקם / וטעם רגביך לפי מדבש יערב!

מה המשורר מבקש בבית השלישי בשיר?

הסבר את הקשר בין בקשה זו של המשורר ובין רגשותיו כפי שהם באים לידי ביטוי בשיר כולו.

14. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

### הבא מבול / ר' יהודה הלוי

הבא מבול ושם תכל חרבה? / ואין לראות פני ארץ חרבה,  
ואין אדם ואין חיה ואין עוף- / הסף הכל ושכבו מעצבה?  
ובראות הר ושוחה לי מנוחה, / וארץ הערבה לי ערבה.  
ואשגים לכל עבר ואין כל, / אבל מים ושמים ותבה,  
ולויתן בהרתיחו מצולה, / ואחשב כי תהום יחשב לשיבה.  
ולב הים יכחש באניה / כאלו היא ביד הים גנבה!  
וים יזעף ונפשי תעלז, כי / אלי מקדש אלהיה קרבה.

בעת המסע בים מתרחש שינוי פתאומי ברגשות של המשורר.

הסבר והדגם קביעה זו.

## שירת ביאליק

15. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

### הכְּנִיסִי תַּחַת כְּנָפֶךָ / חיים נחמן ביאליק

בית 1  
הכְּנִיסִי תַּחַת כְּנָפֶךָ,  
וְהִי לִי אִם וְאַחֻזָּה,  
וְיִהְיֶה חִיקָךְ מְקַלֵּט רֹאשִׁי,  
קוֹרֵת־פְּלוֹתִי הַנִּדְחָה.

בית 2  
וּבָעֵת רַחֲמִים, בֵּין־הַשְּׁמָשׁוֹת,  
שָׁחִי וְאַגֵּל לָךְ סוּד יִסּוּרִי:  
אוֹמְרִים, יֵשׁ בְּעוֹלָם נְעוּרִים –  
הֵיכָן נְעוּרִי?

בית 3  
וְעוֹד רָז אָחַד לָךְ אֶתְּנֶה:  
נִפְשִׁי נִשְׂרָפָה בְּלֶהֱבָה;  
אוֹמְרִים, אֶהְבֶּה יֵשׁ בְּעוֹלָם –  
מִה־זֹּאת אֶהְבֶּה?

בית 4  
הַכּוֹכָבִים רָמוּ אוֹתִי,  
הָיָה חֲלוֹם – אָף גַּם הוּא עָבַר;  
עֲתָה אֵין לִי כְּלוֹם בְּעוֹלָם –  
אֵין לִי דָבָר.

בית 5  
הכְּנִיסִי תַּחַת כְּנָפֶךָ,  
וְהִי לִי אִם וְאַחֻזָּה,  
וְיִהְיֶה חִיקָךְ מְקַלֵּט רֹאשִׁי,  
קוֹרֵת־פְּלוֹתִי הַנִּדְחָה.

מהי המצוקה של המשורר שבאה לידי ביטוי בבית השני, השלישי והרביעי, ומהי הנחמה שהמשורר מבקש בבית הראשון והחמישי? הסבר והדגם את דבריך.

16. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחרי.

**צפרת / חיים נחמן ביאליק**

|       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| בית 1 | כִּלְהֶעוֹלָם טוֹבֵעַ בָּאוֹר וּבְשִׁיר,<br>אוֹצְרוֹת חַיִּים לֹא־שִׁעְרָתִים מִסְבִּיב מִתְרַחֲשִׁים,<br>וּבְמִשְׁעַל הַנִּמְתָּח בֵּין יַעַר וְנִיר<br>שְׁגִינוּ הוֹלְכִים וּמַחֲשִׁים.<br>אָנוּ הוֹלְכִים וְהוֹלְכִים, לְשִׁבְלֵנוּ אֵין קֶץ,<br>אֶפְפוּנוּ שְׂבָלִים, כְּתֵרוֹנוּ צִפְרוֹת,<br>וּבַחֲנִיתוֹת שְׁלִיזָהּ יִפְגַּעְנוּ כָּל־עֵץ<br>וּבְצִאֲלֵי צִמְרוֹת.                                  |
| בית 2 | הַדְמוּת כְּרוֹב אִם עַב קָלָה בְרוּם עוֹלָם רִפְרָפָה?<br>אָךְ גַּם־הִיא חִישׁ הַפְלִיגָה לַמְדִּינַת הַיָּם –<br>וְאֶת־הַרְהוּרִי הַטְהוֹר כְּמוֹהָ וְרָם<br>נִשְׁאָה עָמָה לְנֶצַח עַל־כֶּתֶף.<br>וְשׁוֹב זֶהר רָקִיעַ, וְשׁוֹב תְּכֵלֶת בְּלִי־סוֹף,<br>אֶת הוֹלָכֶת בְּרֹאשׁ וְאֵין כְּרוֹף אַחֲרֶיהָ,<br>וּבְקִמּוֹתֶיהָ הַמְלֵאוֹת הַשְׁתַּרְע הַנוֹף,<br>וְהַכֵּל בְּהִיר בּוֹ כְּמוֹ בַּעֲיִינָהּ. |
| בית 3 | רָגַע אָחַד לִי נְדָמָה: בֵּיעַר הֶלֶז,<br>הַמֶּאֱפִיל וּמִשִּׁיב צָנָתוֹ עָלֵינוּ,<br>גְּנוֹז מְטֻמָּן מִסְתָּרִים, הַמְשַׁמֵּר מָאֵז<br>וּמַעוֹלָם לְשִׁנּוֹנוֹ –<br>פְּתָאם רַחֲפָה הַקָּמָה – וּמִפָּה אֶל־יָפָה<br>עֶבֶר רֶטֶט קַרְנִים עַל־פְּנֵי הָאוֹקֵינוֹס.<br>הוּא, מִי הַשְּׁלִיג עָלֵינוּ – וּבִשְׁפַע כְּזֶה,<br>חֵיל צִפְרוֹת לְבָנוֹת?                                                      |
| בית 4 | וְהִנֵּה נִקְלָעָה צִפְרָת כְּפָרַח בְּקִצָּה<br>שֶׁעַר מַחְלֶפְתָּהּ הַמְפֹּזָה עַל־הַמַּחְגָּרֶת,<br>וְכִמּוֹ רִמְזָה לִי: בַּחוּר, קוֹם שְׁקֵה־לָּהּ, וְדָמָה<br>אֵלַי הַצִּפְרָת!<br>אוֹלָם אֶת – הַהֲרֹגְשֵׁת בְּצִפְרָת וְבִי?<br>הַהֲרֹגְשֵׁת, כִּי גַם־נִפְשִׁי נְתוּנָה בְּשִׁבִּי,<br>וּמִפְרָפְרָת וּתְלוּאָה, וּמִצִּפָּה לִישׁוּעָה<br>בְּמַחְלֶפְתָּהּ הַקְלוּעָה?                            |
| בית 5 | וּבַעֲיִינִי שׁוֹב אֶצִּיץ וְאַבְקֵשׁ שָׁם תְּשׁוּבָה –<br>וּכְבִּתְחַלָּה הֵן צְנוּעוֹת, שְׁתֵּי יוֹנֵי הַחֹן;<br>מֶה־לִּי צְנִיעוּת עֵינַי – וּמַחְלֶפְתָּהּ מְשׁוּבָה,<br>הִיא אוֹמֶרֶת לִי: הֵן!<br>מִהְרִי, מִהְרִי, אַחֲוִיתִי, גְּבוּאָה הַיַּעֲרָה,<br>תַּחַת חֶפֶת אֲשֶׁרִיו לָךְ כָּל־נִפְשִׁי אֶפִיקָה,<br>וְאֶת־כָּל־אַהֲבָתִי הַתְלוּיָה בְּשִׁעְרָה<br>נִמִּית שְׁגִינוּ בְּנִשְׁיָקָה.       |

תאר את מוטיב השיער כפי שהוא בא לידי ביטוי בבית הרביעי והחמישי בשיר, והסבר כיצד השינוי שמתרחש ברגשות של המשורר בא לידי ביטוי באמצעות מוטיב זה.

17. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

### עם דמדומי החמה / חיים נחמן ביאליק

|                                                                                                                    |                                                                                                                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| עם דמדומי החמה אלה הלון נא־גִשִּׁי<br>ועלי התרפקי,<br>לפתי היטב צארי, שימי ראשך על־ראשי –<br>וכה עמי תדבקי.        | הם האִיים הרחוקים, העולמות הגְבוֹהִים<br>זו בחלומות ראינום;<br>שעשוננו לגרים תחת כֹּל־השָׁמַיִם,<br>וְחַיֵּינוּ – לְגִיהֶנָּם.                    |
| ומחשקים ודבקים, אלה הזהר הנורא<br>דומם נשא עינינו;<br>ושלחנו לחפשי על־פני ימי האוֹרָה<br>כֹּל־הַהוֹרִי לִבְנוּ.    | המה אִי־הִזָּהב זו צמאנו אליהם<br>כָּאֵל אֶרֶץ מוֹלֶדֶת;<br>שְׁכָל־כּוֹכְבֵי הַלַּיִל רָמְזוּ לָנוּ עֲלֵיהֶם<br>בְּאוֹר קֶרֶן רוֹעֶדֶת.           |
| והתנשאו למרום ביעף שוקק כיונים,<br>ובמרחק יפליגו, יאבדו;<br>ועל־פני רכסי ארגמן, אי־זהר אדמונים,<br>ביעף דומם ירדו. | ועליהם נשא־נו בלי־רע ועמית<br>כְּשֶׁנִּי פְּרָחִים בְּצִיָּה;<br>כְּשֶׁנִּי אֲבָדִים הַמְּבַקְשִׁים אֲבָדָה עוֹלָמִית<br>על־פני אֶרֶץ נִכְרִיָּה. |

הסבר והדגם כיצד באים לידי ביטוי בשיר החלומות והשאיפות של המשורר ואכזבתו מהם.

## שירת לאה גולדברג

18. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.

הָאֲמָנָם עוֹד יָבוֹאוּ יָמִים בְּסִלְיָהָ וּבְחֶסֶד / לאה גולדברג

הָאֲמָנָם עוֹד יָבוֹאוּ יָמִים בְּסִלְיָהָ וּבְחֶסֶד,  
וְתִלְכִי בַשָּׂדֶה וְתִלְכִי בּוֹ כְּהֶלֶךְ הַתָּם,  
וּמְחִשׁוֹף כִּפְי־רִגְלָךְ יִלְטֹף בְּעֵלִי הָאֶסְפָּסֶת,  
אוֹ שְׁלִפְי־שִׁבְלִים יִדְקְרוּךְ וְתִמְתֵּק דְּקִירָתָם.

אוֹ מָטָר יִשְׁיגֶךָ בַּעֲדַת טְפוֹתָיו הַדּוֹפְקֹת  
עַל כְּתִפֶּיךָ, חֲזֹף, צִוָּאֲרָךְ, וְרֹאשְׁךָ רַעְנָן.  
וְתִלְכִי בַשָּׂדֶה הָרֵטֹב וְיִרְחֹב בְּךָ הַשָּׁקֵט  
כְּאוֹר בְּשׁוּלֵי הָעֵנָן.

וְנִשְׁמַתְּ אֶת רִיחוֹ שֶׁל הַתֵּלֶם נָשֵׁם וְרִגֵּעַ,  
וְרֹאיתְּ אֶת הַשֶּׁמֶשׁ בְּרֹאֵי־הַשְּׁלוּלִית הַזָּהָב,  
וּפְשׁוּטִים הַדְּבָרִים וְחַיִּים, וּמֹתֵר בָּם לְנִגְעַת,  
וּמֹתֵר, וּמֹתֵר לְאֹהֵב.

אֶת תִּלְכִי בַשָּׂדֶה. לְבִדְךָ. לֹא נִצְרַבֶּת בְּלֶהֱט  
הַשְּׂרָפּוֹת, בְּדֶרֶכִים שֶׁסָּמְרוּ מֵאִמָּה וּמִדָּם.  
וּבִישׁוּר־לֵבָב שׁוֹב תִּהְיִי עֲנוּהָ וְנִכְנָעַת  
כְּאֶחָד הַדְּשָׁאִים, כְּאֶחָד הָאֲדָם.

השיר מתחיל במילים: "הָאֲמָנָם עוֹד יָבוֹאוּ יָמִים בְּסִלְיָהָ וּבְחֶסֶד".

על פי השיר כולו, הסבר והדגם לאיזה ימים המשוררת מקווה.

19. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

### אָרֶן / לאה גולדברג

בית 1      כָּאן לֹא אֶשְׁמַע אֶת קוֹל הַקּוֹקְיָה.  
כָּאן לֹא יַחְבֹּשׁ הָעֵץ מְצַנֶּפֶת שְׁלֵג,  
אֲבָל בְּצֵל הָאֲרָנִים הָאֵלֶּה  
כָּל יְלָדוֹתַי שֶׁקָּמָה לְתַחֲיָהּ.

בית 2      צִלְצוֹל הַמִּחְטִּים: הִיָּה הִיָּה ---  
אֶקְרָא מוֹלָדֶת לְמֶרְחֵב־הַשְּׁלֵג,  
לְקֶרֶח יִרְקוֹק כּוֹבֵל הַפֶּלֶג,  
לְלִשׁוֹן הַשִּׁיר בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּהּ.

בית 3      אוֹלֵי רֶק צִפְרֵי־מָסַע יוֹדְעוֹת -  
כְּשֶׁהֵן תְּלוּיוֹת בֵּין אֶרֶץ וְשָׁמַיִם -  
אֶת זֶה הַכָּאֵב שֶׁל שְׁתֵּי הַמוֹלָדוֹת.

בית 4      אֶתְכֶם אֲנִי נִשְׁתַּלְתִּי פְּעַמִּים,  
אֶתְכֶם אֲנִי צִמַּחְתִּי, אֲרָנִים,  
וְשָׁרְשֵׁי בְּשָׁנֵי נּוֹפִים שׁוֹנִים.

א. הסבר והדגם מהו "הכאב של שתי המולדות" (בית שלישי) על פי השיר כולו. (10 נקודות)

ב. האם אתה מזדהה עם כאב זה? הסבר והדגם את דבריך. (7 נקודות)

20. קרא את מחזור השירים שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

### הסתכלות בדבורה / לאה גולדברג

| א                          | ב                                  |
|----------------------------|------------------------------------|
| ברבוע חלון מואר –          | בשמש היא היתה עלה זהב נופל,        |
| על שמש, מבחוץ,             | בפרח היא היתה טפה של דבש אפל,      |
| צללית של דבורה             | ואגל טל בנחיל של כוכבים –          |
| כמעט אין לראות את כנפיה.   | ופה היא צל.                        |
| הפוכה.                     | מלה אחת של שיר בנחיל המצלצל,       |
| גוף צר.                    | בשורת רצון נמרץ בתוך שרב עצל,      |
| שש רגלים דקות –            | תנועת האור באפר דמדומים –          |
| בגלוי עירם,                | ופה היא צל.                        |
| באיום מכער                 |                                    |
| זוחלת דבורה.               | ג                                  |
| איך נכתיר אותה בדברי שירה? | מדבשך? מי יזכר את דבשך?            |
| איך נשיר ומה?              | הוא שם, הרחק, בפורת.               |
| יבוא ילד קטן ויאמר:        | כאן, בשמשה מוארה, גופך, ראשך –     |
| המלכה עירמה.               | כלך עקץ, שנאה איוונים עלובה ועורת. |
|                            | הפחד הורג.                         |
|                            | השמרי לנפשך.                       |

תאר את הניגודים בין אור ובין צל בשניים מן השירים במחזור "הסתכלות בדבורה", ותאר את תרומתם של הניגודים לבניית משמעות השיר.

21. לפניך סונט ב, מתוך מחזור הסונטים: "שירי אהבה מספר עתיק" מאת לאה גולדברג, המתחיל במילים: **וְלֹא הָיָה בִּינִינוּ אֶלָּא זֶהָר**. קרא אותו, וענה על השאלה שאחריו.

וְלֹא הָיָה בִּינִינוּ אֶלָּא זֶהָר  
עָנֹו שֶׁל הַשְׁכָּמָה בְּרוּחַב כְּפָרִי  
וּלְבָלוּבוּ שֶׁל גֶּן בְּטָרָם פָּרִי  
בְּלִבָּן תִּפְרָחְתּוּ יִפְתֹּה־הַתָּאָר.

וּמָה מְאֹד צָחֲקֶת בְּאֶמְרִי  
כִּי אֶל הַשָּׁחַר הָעֵנֶג כְּנֹרֵד  
אֶקְרַב וְאֶקְטָפְנוּ לְמִזְכָּרְת  
וְאֶשְׁמְרֶנּוּ בֵּין יָדַי סָפָרִי.

אֵת זְרוּעֶךָ נִשְׁאָתִי, הִתְזַכֵּר?  
וְהִנִּידוֹת אֵט עֲנָף תְּפֹחַ,  
וְעַל רֹאשִׁי יָרֵד מָטָר צָחֹר.

מֵאַחוֹרֵי גִבֶּה הַכֶּפֶר נֵעוֹר,  
הַחֲלוֹנוֹת נִצְטָלְצְלוּ עִם רוּחַ –  
וְלֹא הָיָה בִּינִינוּ אֶלָּא אוֹר.

בסונט מובעת התרגשות רבה.

הסבר והדגם קביעה זו באמצעות שתיים מן התמונות בשיר.

## בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל  
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך